

‘Je maakt er maar wat van’

Al ruim zestig jaar staat **Anne Wil Blankers** (85) op het toneel, momenteel met *Liefdesbrieven*. Levenslessen van de onbetwiste grande dame van het Nederlandse theater.

TEKST: BRAM DE GRAAF

“Met een twijfel of er aan mij levenslessen zijn te ontfutselen, zeg ik: laten we het proberen”, mailt Anne Wil Blankers terug na ontvangst van het interviewverzoek. Een week later zitten we in haar knusse woonkamer in Utrecht-West aan de koffie. Momenteel staat ze samen met Hans Croiset in het theater met *Liefdesbrieven*. “Een fijn vooruitzicht. Zeker nu ik alleen ben. Ik word nog altijd heel gelukkig van spelen en duik helemaal in zo’n stuk.”

Bent u niet gesloopt na afloop?

“In tegendeel: het geeft me energie. Het is hard werken en vergt een enorme concentratie. Maar de interactie met de zaal is heerlijk. Wat nooit overgaat is de angst voordat ik het toneel betreed. Voor elke première kun je me opvegen. Denk ik: waarom doe ik dit toch?”

Denkt u ook: was ik maar secretaresse gebleven?

“Haha, ja, dat is simpeler. Ik had dan een heel ander leven gehad. Mijn carrière is wonderbaarlijk gegaan. Mijn ouders hadden weinig met cultuur. Voor ik optrad waren ze nog nooit in een schouwburg geweest. Toen ik zei dat ik naar de

toneelschool wilde, zei mijn vader: ‘Ik dacht het niet.’ Hij was bang dat ik in de goot zou belanden.”

Het werd niet de goot, maar een met prijzen overladen leven in de schijnwerpers. Anne Wil werd in het oorlogsjaar 1940 geboren in het grotendeels vernielde Rotterdam. “Als kind heb je dan een andere start. Je leert je aanpassen aan situaties. Er viel een afgedwaalde bom naast mijn school. Het plafond van ons klaslokaal stortte naar beneden. Ik schrik nog steeds van harde klappen en voel angst bij laagvliegende vliegtuigen.”

Wat was de mores thuis?

“Aanpakken, geen flauwekul. Heel Rotterdams. Mijn ouders waren eenvoudig en eerlijk. We hadden het niet breed in het begin, mijn vader was jaren werkloos. En dat met vier kinderen. ▶

‘Spelen geeft me energie’

‘Mijn ouders zaten altijd stralend op de eerste rij’

Maar mijn moeder was een rasoptimist – ik heb dat van haar. Ze was voor haar huwelijk kapster en pakte dat werk weer op. Zij had thuis de broek aan en zei altijd: ‘Je maakt er maar wat van, wat er ook gebeurt.’”

Droomde u als kind van een acteercarrière?

“Ik was romantisch aangelegd en hield erg van films als *Roman Holiday* met Audrey Hepburn. Ik spaarde ook filmsterrenplaatjes. Maar zelf actrice worden, daar had ik nooit aan gedacht. Ik deed Schoevers en kreeg een leuke baan als secretaresse met aardige mensen. Ik maakte daar wat van, zoals aangeleerd. Tot ik werd gevraagd door een

amateurtoneelgezelschap. Na drie rollen adviseerde de regisseur me naar de toneelschool te gaan. Ik kreeg na mijn eindexamen meteen een contract bij de Haagse Comedie en viel met mijn neus in de boter, want in mijn eerste stuk speelde ik de vrouw van ‘Othello’ Ko van Dijk. Sindsdien heb ik steeds groot en fijn werk gehad. Mijn ouders zaten altijd stralend op de eerste rij. Dat maakte me heel gelukkig.”

U ging vaker tegen hen in. Ze verboden ook uw relatie met uw echtgenoot Ger. Leerde u al jong uw hart te volgen?

“Dat realiseer ik me nu pas. Ik was vijftien, Ger 22. Mijn ouders zeiden: ‘Niets ervan!’ Niet vanwege het leeftijdsverschil; Ger was niet katholiek. Ik heb het uitgemaakt. Ik was daarna totaal van de kaart. Haalde slechte cijfers op school, alsof ik mijn verstand kwijt was. Na drie maanden kwam ik Ger weer tegen op de Lijnbaan. Overdonderd liet ik mijn tas vallen, alles viel eruit. We zijn nooit meer uit elkaar gegaan.”

Wat leerde u over de liefde?

“Als je de liefde van je leven hebt ontmoet, blijf je bij elkaar. Door dik en dun. Ger en ik waren het regelmatig oneens met elkaar, maar ik heb nooit gedacht: adieu! We hadden ook twee probleemkinderen. Dan zeg je zoiets niet.”

Marjolein had het syndroom van Down, Diederik heeft dystonie, een neurologische bewegingsstoornis. Had u iets aan uw moeders levensles: ‘Je maakt er maar wat van’?

“Na Marjoleins geboorte schreef iemand me: ‘Doe haar snel in een verzorgingshuis voor verstandelijk gehandicapten, want dan heb je nog niet zo’n band met haar.’ Verontwaardigd schreef ik terug: ‘We hebben honden, katten, eenden, paarden. Die eten, poepen, piesen en slapen. Meer niet. En ze mogen allemaal blijven. Moet Marjolein dan weg?’ ▶

Levensloop Anne Wil Blankers

- 1940 op 21 oktober geboren in Rotterdam als Wilhelmina Cornelia Maria Blankers
- 1963 eindexamen Toneelacademie Maastricht, debuut Haagse Comedie
- 1964 trouwt met Ger van Klaveren, ze krijgen drie kinderen
- 1965 tv-debuut in *De postmeester*
- 1976 wint toneelprijs Theo d’Or (ook in 1985)
- 1988-1991 NCRV-komedieserie *Prettig Geregeld*
- 1994 ontvangt prestigieuze Theo Mann-Bouwmeesterring
- 1996 Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw
- 2001 Wilhelmina in gelijknamige tv-serie
- 2002 dochter Marjolein overlijdt
- 2011-2014 Wilhelmina in musical *Soldaat van Oranje*
- 2022 echtgenoot Ger overlijdt
- 2025 krijgt Johan Kaart-prijs voor rol in *Galerie ‘The Waverly’*
- 2026 *Liefdesbrieven* met Hans Croiset

FOTO: ANP (3), VICTOR ARNOLDS/NCRV (4)

Anne Wil als baby

Sneeuwwitje in de Bevrijdingsoptocht

Uit het leven van Anne Wil Blankers

In de serie *Prettig Geregeld*

Als Wilhelmina in gelijknamige serie

‘Het is belangrijk liefde te kunnen ontvangen en te kunnen geven’

Zoek het uit, dacht ik. We zouden wel zien of er iets bij zou komen. Nou, er kwam heel veel bij. Marjolein hield niet van flauwekul, je moest dingen niet mooier maken. Als volwassene had ze het verstand van een zesjarige en het leerde me mijn taalgebruik te vereenvoudigen en tot de kern van dingen te komen. We waren allemaal dol op haar, ze was ons zonnetje in huis. Onze gezinsband werd daardoor heel sterk.”

Was het fijn om ‘s avonds in het theater iemand anders te kunnen zijn?

“Zeker. Maar het was geen vlucht. Ik was niet ongelukkig met haar, heb nooit om haar gehuild. Voor ik naar het theater vertrok, zorgde ik dat thuis alles onder controle was. ‘s Avonds spelen gaf me de energie om overdag weer die moeder te zijn die nodig was.”

In 2017 kreeg Ger alzheimer en u een burn-out. Wat was er anders?

“Ik was tegelijkertijd aan het repeteren voor een té ingewikkeld stuk. Het klopte gewoon niet. Ik ging met buikpijn naar mijn werk, kreeg nergens meer energie van. Leverde alleen maar in. Omdat ook mijn zoon Christo erin zat, ging ik te lang door. Na mij hebben drie andere actrices bedankt voor de rol, ze vonden hetzelfde. Ik was dus niet gek. Maar in combinatie met Gers ziekte was het te veel toen. Hij viel opeens vaak. Vond ik hem weer ergens liggend in de kamer of de tuin. Hij werd een andere man en ontglipte me.”

Dacht u toen ook: je maakt er maar iets van?

“Ik moest wel. Op een gegeven moment moest hij toch naar een verzorgingstehuis, dat was het moeilijkste. Ger begreep dat zelf ook nadat we hem voor de zoveelste keer in een bloemperk hadden gevonden. Een buurman moest komen om hem overeind te krijgen, zelf had ik die kracht niet. Gelukkig hebben we tot zijn overlijden fijne gesprekken kunnen voeren.”

Jullie waren bijna zestig jaar samen. Hoe gaf u daarna uw eigen leven weer zin?

“We hadden onze boerderij in Polsbroek verkocht en ik woonde al hier toen hij stierf. Ik was dus gewend aan alleen leven. Ik ging meteen ook weer spelen. Dat deed me goed. Ik kreeg als het ware een nieuw gezin. Ze vingen me heel lief op. Zin aan het leven geven mijn vrienden, waar ik veel van houd. En natuurlijk mijn twee zoons en twee kleinzoons. Ik ben dol op die jongens. Afgelopen zomer zijn we met z’n vijven met de camper naar Frankrijk geweest. Oma sliep op de eethoek. Geweldig.”

Welke levenslessen zou u hen meegeven?

“Volg je hart, net als ik. En praat met elkaar. Dat heb ik zelf altijd veel gedaan met mijn kinderen. Over van alles. Openheid en empathie zijn belangrijk in mijn gezin. Waarschijnlijk hebben we daardoor nooit ruzie. Het is belangrijk liefde te kunnen ontvangen en te kunnen geven. En iets voor mensen proberen te betekenen als de kans daartoe is.”

U heeft nooit tegen ze gezegd bij tegenslagen: ‘Maak er maar wat van!’?

“Dat hoefde nooit. Door alles wat we hebben meegemaakt is dat in het karakter van de jongens gaan zitten.” ●

FOTO: JANITASASSEN

